

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

1 An Baptismus remittat omnem culpam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

prout ad malum, inueniuntur in baptizatis, non propter defectum habitus virtutum sed propter concupiscentiam, qua non tollitur in Baptizato. Sicut tamen per Baptizatum dimittitur concupiscentia, vt non dominetur, ita etiam dimittitur vitiumque dicitur, ne homo ab his superetur.

DISPUTATIO XXVI.

De effectibus Baptismi.

Dvos possumus in genere distinguere Baptismi effectus, scilicet characterem & gratiam sanctificantem, sub qua comprehendimus omnia dona, que ad hanc gratiam spectant, de quibus tantum in hac disputatione dicendum est. Nam de characterem nihil addendum occurrit his, que in superioribus circa quaest. 63. D. Thomae dicta sunt.

SECTIO I.

Vtrum Baptismus vere ac proprie remittat omnem culpam.

Varij fuerunt de hacre hareticorum errores, ac pene extreme contrarij. Primo quidam dixerit, Baptizatum esse inutilem & nullius efficaciam ad delenda peccata. Huius erroris primus auctor fuisse creditur Gaianus, vt colligitur ex Tertulliano libr. de Baptizato in principio. Hunc imitati sunt Manichaei ex Augustino hares. 46. & Arcontici ex Epiphano hares. 40. & Messaliani seu Massaliani: hos enim, vt diuersos numerat Damasc. sunt tamen ijdem apud Theodoretum, lib. 4. hares. fabul. circa finem, & libr. 4. hist. capit. 10. & habetur etiam libr. 7. Tripar. c. 11. Huius erroris nullum inuenio fundamentum.

Secundus error est, Baptizatum quidem non esse omnino inutilem, nec tamen proprie ac vere tollere peccata, sed ea tantum tegere, & facere, vt non imputentur. Huius erroris inuenitur mentio apud Augustinum varijs locis contra Pelagianos, specialiter libr. 1. contra duas Epist. Pelag. cap. 13. vbi tamen non refertur aliquem hareticum hoc docuisse, sed potius Pelagianos ipsi Augustino imputasse, eumque reprehendisse, quod ipsum docere existimarent, Baptizatum non dare omnem indulgentiam peccatorum, nec auferre crimina, sed radere, vt omnium peccatorum radices in mala carne teneantur. Ab eo tamen errore se omnino alienum ostendit Augustin. tum ibi, tum etiam libr. 3. cap. 3. Theodoretus autem loco supra citato in hunc fere modum explicat Messalianorum errorem. Refert enim eos dixisse: Baptizatum instar nouae culae auferre peccata, radicem vero peccati non extinguere. Epiphanius etiam hares. 64. ex Methodio refert, Proclum quendam Origenistam dixisse, contrahi quidem nunc, & sopiri peccatum, non tamen radicitus tolli, & eiusdem erroris meminit Gregorius libro nono Registri. Epistola 39. dicens. Si qui sunt, qui dicunt, peccata in Baptizato superficietenus dimitti, quid est hac praedicatione infidelis? Hunc nihilominus errorem renouarunt hoc tempore Lutherani, qui interdum eiusdem loquendi formulis vtuntur, dicentes, Baptizatum non tollere originale peccatum, sed radere, aut tegere, aut facere, vt non imputetur: interdum vero negant delere Baptizatum omnia peccata, quamuis fortasse tollat aliqua. Fundamentum horum hareticorum est, quia Baptizatum non tollit concupiscentiam, qua tamen peccatum est, de quo dicitur ad Rom. 7. Lex spiritualis est, ego autem carnalis sum, venundatus sub peccato, & infra. Non enim, quod volo bonum, hoc ago, sed quod odi malum, illud facio: nunc autem iam non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum. Actandem vterius. Igitur ego ipse mente seruo legi Dei, carne autem legi peccati.

Tertius error extreme contrarius est, Baptizatum delere omnia peccata non tantum iam commissa, sed Franc. Suarez Tom. 3.

etiam quae post Baptizatum susceptum committuntur. Hunc errorem ex Luthero, Caluino, & Kemnitio, refert Bellar. lib. 1. de Baptizato c. 18. Qui tamen haretici non videntur loqui de vera peccatorum remissione, sed de occultatione, seu non imputatione peccatorum. Fundamentum autem eorum praecipuum est, quia peccata remittuntur per solam fidem, & Baptizatum solum deseruit ad excitandam fidem, quae non minus excitari potest per memoriam Baptizati suscepti: & addunt quaedam loca Scripturae in quibus saluari, & mundari dicuntur per Baptizatum, 1. Petri 3. Saluos nos facit Baptizata: ad Tit. 3. Saluos nos fecit per lauacrum regenerationis, ad Ephes. 5. Mundans eam lauacro aquae. Quem locum tractans Aug. lib. 1. de Nup. c. 33. multum videtur huic errori fauere.

Dico primo, Baptizatum vere ac proprie delere originale culpam, & quidquid in ea veram rationem peccati habet: nam ad hoc est per se institutum. Conclusio est de fide, definita in Conc. Trid. sess. 5. can. 5. his verbis. Si quis per Iesu Christi Domini gratiam, quae in baptizate confertur, reatum originalis peccati remitti negat, aut etiam non tolli totum id, quod vera & propria peccati rationem habet: sed illud dicit tantum radi, aut non imputari, anathema sit. Et statim eam veritatem confirmat varijs Scripturae testimonijs, vt est illud ad Rom. Consepulti enim sumus cum illo per Baptizatum in morte, &c. & illud cap. 8. Nihil ergo nunc damnationis est his, qui sunt in Christo Iesu. Et hoc etiam conuincunt illa loca ad Tit. 3. & similia. Saluos nos fecit per lauacrum regenerationis. Nam, cum originale peccatum sit vera mors animae, & hominem inimicum Dei constituat, non potest Baptizatum hominem saluare, nisi vere ac proprie tollat peccatum originale, & hominem vere Dei amicum efficiat, & ad vitam spiritualem transferat, propter quod Baptizatum regeneratio appellatur, Io. 3. ad Tit. 3. prima Petri 1. dicitur etiam spiritualis circumcisio & resurrectio, ad Colos. 2. In quo & circumcisus estis, circumcisio non manufacta, in expoliatione corporis carnis, sed in circumcisioe Christi: consepulti enim in Baptizato, in quo & resurrexistis per fidem operationis Dei, qui suscitauit illum a mortuis. Vnde August. in Enchirid. c. 52. Quemadmodum in Christo vera mors facta est, sic in nobis vera remissio peccatorum, & quemadmodum in illo vera resurrectio, ita & in nobis vera iustificatio. Et eandem veritatem latius statim confirmabimus simul cum sequenti conclusione. Ratio vera est, quia supponimus ex dictis de necessitate Baptizati, eum esse institutum, vt sit verum Sacramentum ad regenerandos homines in Christo: non est autem minus efficax spiritualis regeneratio Christi, quam regeneratio carnalis ex Adamo. Si ergo haec potens est ad transfundendum originale peccatum in filios Adae, multo erit potentior illa ad tollendum hoc peccatum & infundendam Christi iustitiam. Rursus non potest peccatum illud secundum id, quod in eo habet rationem culpae & maculae partim tolli, partim relinqui: neque etiam ita potest radi, quin eradicetur, quia illud peccatum, quoad culpam, vnum est indiuisibile est singulis hominibus: vnde, vel totum tollitur, vel totum manet. Itē, quidquid est culpae in eo peccato, non tollitur, nisi per infusionem diuinae gratiae, & charitatis. Gratia autem Dei & charitas, quantumuis minima, constituit hominem simpliciter Deo gratum, & amicum, atque ita excludit, quidquid habet rationem culpae, qua huic amicitiae contraria sit: qualis est culpa originalis. Denique, quod haec peccati remissio non sit sola occultatio seu non imputatio peccati, latius probandum est in materia de gratia, & de iustificatione: vbi ostenditur, veram sanctitatem, & iustitiam viuus Christi membris infundi, per quam fere ac proprie a peccatis mundantur: quod ad rem praesentem satis conuincunt illa verba ad Eph. 5. Mundans eam lauacro aquae. Nam si in anima maneret peccati macula tecta, non vere munda-

1. Pet. 3.
Ad Tit. 3.
Ephes. 3.
August.
1. Conclus.
Con. Trid.
Rom. 6.
Eph.
Ad Tit. 3.
Ioan. 3.
Ad Tit. 3.
2. Pet. 1.
Ad Colos.
August.
Ratio conclusio.

retur anima, sed fiet tanquam sepulchrum dealbatum: Paulus autem dicit, vere mundari, & renouari per Spiritum sanctum, qui in Baptismo nobis infunditur abunde, vt ad Titum 3. idem Apostolus tradit.

Dico secundo, Baptismus cum originali culpa simul delet omnem actualem antea commissam: si nulum sit ex parte suscipientis impedimentum.

E. Conclij.

Conclusio est de fide definita in Concilio Florentino in Decreto Eugenij: Huius (inquit) Sacramenti effectus est remissio omnis culpae, originalis, & actualis. Ex quibus verbis colligo, non solum per accidens, sed per se conferre Baptismus hunc effectum ex vi suae institutionis. Nam inter effectus Sacramentorum non numerantur nisi illi, ad quos sunt sacramenta ex institutione sua ordinata: & quia Concilium aequae ponit originale & actuale. Itaq; licet fortasse primum motum (vt sic dicam) instituendi hoc sacramentum, fuerit originale peccatum: tamen adaequatus effectus in hoc genere remissionis culpae, ad quem per se est ordinatum hoc sacramentum, omnia peccata complectitur: sicut de passione Christi dici solet. Primario quidem ordinatum esse à Deo occasione originali peccati, deinde tamen esse propter omnia peccata tollenda. Quod vero hoc intelligendum sit de actualibus peccatis iam commissis, quando Baptismus suscipitur, Concilium non aperte explicuit: vel quia Lutheranorum error nondum exortus erat, vel quia res nulla expositione indigebat. Non enim remittitur peccatum, nisi quod, vel contractum est, vel commissum. Non tamen hoc omnino praetermisit Concilium: subdens inferius, baptizatis non imponi satisfactionem pro peccatis praeteritis. Clarius autem hoc declarauit Concilium Tridentinum, sess. 7. Can. 9. vt statim videbimus. Potest etiam hæc assertio colligi ex eodem Concilio Tridentino, sessio. 6. per totam, vbi docet in iustificatione impij deleri omnia peccata: & hanc iustificationem dicit conferri per Baptismus: & ideo sessio. 14. capit. 1. ait: Si homines iustitiam in Baptismo acceptam constanter tuerentur, non fore necessarium aliud sacramentum ad remittenda peccata, praeter Baptismus: supponens, illum sufficere ad tollenda omnia peccata, quae ante acceptam baptismalem iustitiam committuntur, prout statim aperte docet, cap. 2. In quo fundamentum iam tactum huius veritatis declarat: quia per Baptismus efficimur noua prorsus creatura in Christo, cui commorimur, & conresuscitatur. Ad quod facile applicari possunt omnia testimonia Scripturae in praecedenti conclusione adducta. Quibus addi possunt expressa verba Petri, Acto. 2. Penitemini, & baptizetur vnusquisque vestrum in remissionem peccatorum vestrorum, actualium videlicet: nam horum tantum poenitentia est necessaria, & ea sunt proprie peccata aduictorum, ad quos Petrus sermonem habebat. Atque de hoc effectu Baptismi exponuntur illa verba Mich. 7. Projiciam in profundum maris omnia peccata vestra: nam per mare, Baptismus significatus est, vt 1. ad Corinth. 10. dicitur, vt late tractat August. concion. 1. in Psal. 113. dicens: Sicut Aegyptios in mari rubro, ita delicta nostra in Baptismo esse demersa, & extincta. Quod etiam notatur super Michaeam, Theodor. & Rupert. & Basil. homil. 1. in Psal. 28. circa illa verba: Dominus diluuium inhabitare facit, & Hieron. Epist. 83. ad Ocean. vbi copiose de laude Baptismi tractat.

Con. Trid.

Acto. 2.

Mich. 7.

1. Cor. 10.

August.

Præterea hanc fuisse antiquissimam Ecclesie fidem, constat ex Patrum traditione. Nam in primis in Concilio Carthag. 4. c. 1. inter dogmata fidei, quae debet Episcopus profiteri cum consecratur, vnum est de quo agimus. Quærendum, inquit, ab eo, si in Baptismo omnia peccata, id est, tam illud originale contractum, quam illa, quae voluntarie admitta sunt, dimittantur. Vnde Chryl. hom. ad baptizand. ante med. to. 5. Diuina gratia lauacrum, inquit, non corporis maculas,

Chryl.

sed animæ sordes mundare consuevit: etsi mollis, etsi fornicator, etsi totius malitiae nodis astrictus, cum ad notoria venerit, Solis radijs mundior eleuatur. Idem docet Basil. hom. 13. quæ est exhortatio ad Baptismus, & ho. in Ps. 59. circa illa verba, Moab labes, spei meae. Theodor. tractans illa verba, Ps. 50. Asperges me Domine hyssopo, & mundabor, sola (inquit) aqua Baptismi, hæc potest facere purgationem delictorum. Vbi ad eadem rem confirmandâ plura similia testimonia applicat in sensu allegorico. Eleganter Ambros. 1. de sacra. c. 4. Qui per hunc fontem transiit à peccato ad vitam. & lib. 2. cap. 4. applicat figuram de Helisæo, qui ligno in aquis misso ferrum fecit ascendere. 4. Reg. 6. & aliâ de aquis amaris, quæ dulces effectæ sunt. Exod. 15. Nam merito inquit, aqua dulcis est, in qua culpa deuoratur, & lib. 4. in Lucam. Nemo, inquit, ad certamen virtutis admittitur, nisi prius ablutus ab omnibus maculis delictorum gratiæ caelestis munere consecratur. Vnde Lactant. lib. 3. c. 26. Vno, inquit, iaculo malitia omnis abolebitur. Prosper. libr. 1. de vocat. gent. c. 5. Euacuaretur fides, quæ credit per Baptismus omnia peccata dimitti, si gratia non malis, & impijs, sed bonis & rectis probaretur impendi. In eadem sententia est perpetuo August. vt videre licet, qu. 33. in Num. vbi ad hoc accommodat figuram de aqua aspersiomis. Nu. 19. idem tract. 11. & sequentibus in Ioan. & in Enchirid. c. 64. & Oration. contra Iudæos, Paganos, & Arrianos, c. 19. & alia tam ex eodem, quam ex alijs citauimus supra in Commentarijs articulorum, disputantes de institutione, & de materia Baptismi: & infra afferimus alia agentes de illius necessitate, Rationem huius veritatis attulit sufficientem D. Tho. in art. 1. vbi eam declaratam reliquimus. Aliam verò hic addere possumus. Quia peccata actualia commissa ante Baptismus non possunt tolli per Sacramentum Poenitentiae: quia non sunt materia eius, vt infra videbimus. Ergo necesse est tolli per Baptismus per se & directe: quia non est aliud Sacramentum per se institutum ad remissionem peccatorum. Omnia autem peccata per se remittuntur per aliquod Sacramentum. Voluit enim Christus omnia peccata per Ecclesiam dimitti, medijs Sacramentis. Quæ ratio optime probat de peccatis mortalibus. Nam venialia, & necesse non est per sacramenta tolli, & fortasse per alia etiam Sacramenta remitti possunt. Sed in hoc nõ est cur multum hæreamus. Nullus enim, qui sentiat per Baptismus tolli peccata mortalia, id negabit de venialibus, quorum remissio multo facilior est. Vide probabile est, omnia Sacramenta nouæ legis habere hanc virtutem: in quo est multo maior ratio de Baptismo. Nam cum sit spiritualis hominis regeneratio, atque integra renouatio non solum auferit, quidquid spirituali vitæ contrarium est, sed omnem etiam tollit maculam & rugam, vt statim iterum dicemus.

Dico tertio: Baptismus simul remittit cum culpa omnem poenam proprie dictam: non tamen auferit omnes vitæ poenaltates. Ad intelligendam vtramque partem huius conclusionis aduertendum est, quoddam esse in hominibus lapsus defectus, qui secundum se ex principijs naturæ oriuntur, essentq; in homine in puris naturalibus condito, quantum ad substantiam, seu entitatem, aut imperfectionem eorum: huiusmodi sunt passibilitas corporis, ægri tudines, dolores, mors, fomes peccati, & inordinatio potentiarum, &c. His autem defectibus subuentum erat per originalem iustitiam, quam in primo suo parente totum genus humanum amisit: & ideo hi defectus in homine lapsio non censentur mere naturales, sed poenales, & per peccatum originale contracti: & isti significati sunt à Theologis nomine penalitatum, vt distinguantur ab illis poenis, quæ ita sunt per diuinam iustitiâ impostæ, vt ex principijs naturæ nõ oriatur: quales sunt poenæ inferni, aut purgatorii: Ex his ergo

lapis

fatis clara est utraque pars conclusionis, & posterior quidem sufficienter tractata est in Commentario ar. 3. Non est enim hoc loco probandum hos defectus habere rationem poenae. Id enim in materia de originali agendum est. Hac autem veritate supposita, vel ipsa experientia, satis notum est, non auferri has poenaltates per Baptismum. Eius rei congruentes rationes dicto loco tradidimus. Prior vero pars definita est in

Concilio Florentino: hac enim ratione negat esse baptizatis imponenda opera satis factoria pro peccatis ante Baptismum commissis: quod etiam explicuimus, quætio. præcedenti, art. 5. Eandem veritatem satis indicat Concil. Trid. sess. 5. can. 5. in illis verbis: Innocentes, immaculati, puri, innoxii, ac Deo dilecti effecti sunt, ita ut nihil profusus eos ab ingressu cæli remoretur: loquitur enim de baptizatis. Expressius sess. 6. c. 14. dicit in Sacramento Pœnitentiæ, non semper totam poenam temporalem remitti (vt in Baptismo fit) quod latius repetit. sess. 14. c. 8. vbi in hoc constituit magnam differentiam inter iustificacionem, quæ per Baptismum, & per Sacramentum Pœnitentiæ fit. Atq; in hunc modum explicat multi difficile illum locum Pauli, ad Hebr. 6. Impossibile est, eos, qui semel sunt illuminati, &c. & prolapsi sunt, iterum renouari ad poenitentiam. scilicet renouatione illa, quæ in Baptismo fit, absolutam condonacionem omnium obtinendo absq; vlla satisfactione. De quo etiam intelligunt verba illa, ca. 10. eiusdem Epistolæ. Voluntarie peccantibus nobis post acceptam noticiam veritatis, iam non relinquitur pro peccatis hostia. De quibus testimonij in materia de sacrificio, & de poenitentia latius dicendum est. Solet etiam hæc veritas confirmari illis testimonij supra tractatis, ad Rom. 6. & ad Ephel. 4. & 5. in quibus docet Paulus, per Baptismum omnino nos mori vitæ superiori, atque adeo omnino mundari, & renouari. Nam hinc rectè colligimus, ita nos per Baptismum inchoare nouam spiritualem vitam, ac si tunc denuo in gratia crearemur, ideoque omnem culpam, & reatum poenæ nobis auferri.

Tandem Ecclesiastica traditio, & perpetuus Ecclesiæ cõsensus ita intellexit hæc testimonia, & hunc Baptismi effectum, vt colligere licet ex Sanctis Patribus supra citatis, & ex Cypriano, libr. 3. ad Quiri. c. 65. & serm. de ablution. ped. vbi de Baptismo dicit, Sic laeans quos parentalisis labes infecerat, vt neq; actualis nec originalis culpæ vestigia relinquat. Et Gregorius Nazianzenus Orat. 50. quæ est de Baptismo, multa dicit in hæc sententiam: & inter alia vocat Baptismum, præclarissimum, & præstantissimum beneficiorum Dei, quod non simpliciter intelligendum, sed quoad hunc effectum. Hoc idem late docet Greg. Pap. lib. 9. c. 39. vbi sepe repetit: Animam in Baptismo celestem mundiciam consequi, radicitus à peccatis absolui, peccata in Baptismo funditus dimitti, atque ad hoc confirmandum adducit illud, Ioan. 13. Qui lotus est, non indiget, nisi vt pedes lauet, sed est mundus totus, scilicet per Baptismum, vt ipse intelligit. Vnde ait: Totus mundus dici nõ potest, cui de peccato aliquid remansit: sed nemo resistit voci veritatis, quæ ait, qui lotus est, mundus est totus. Nihil ergo ex de peccati sui contagione remanet, quem totum fatetur mundum ipse, qui redemit. Præterea Clemens Alexand. libr. 1. Paedagog. c. 6. vbi inter alia multa, quæ de effectibus Baptismi scribit: Multis, inquit, modis vocatur hoc opus, Iuacrum, quo peccata abstergimus: gratia, quæ remittuntur poenæ: quæ peccatis debentur.

Deniq; ratio huius conclusionis primario fundatur in voluntate, & institutione Christi, eademq; est, quæ præcedentium. Nam, quia hoc sacramentum est regeneratio, & per illud homo commoritur Christo, & in eo resurgit, ideo per illud perfectissime applicatur passio Christi, quantum vniciuque necesse est ad ple. iã totius poenæ remissionem. Præterea addi potest congruentia ex Concil. Trid. Nam peccata ante Baptismum commissa, videntur quadam ignorantia

& infirmitate profecta: quia tunc nondum homo est illuminatus à Deo, nec specialem Baptismi gratiam est consecutus, & ideo decur facilius remitti, quoad omnem poenam. Tandem Baptismus est ianua ad Ecclesiam, & quasi fundamentum illius, quam Christus cupit esse purissimam, & sine macula & ruga: & ideo voluit, vt omnes, qui ingrediuntur Ecclesiam, per hoc sacramentum perfectissime mundarentur. Atque ex hac veritate sequitur, si quis ex hac vita decedat statim post receptum Baptismum, antequam aliquam culpam committat, sine vlla mora ingredi caelorum regnum & beatitudinem accipere, si nullum posuit obicem effectui Baptismi: quia nihil damnationis in eo manet. Cum enim omni culpa, & reatu poenæ liber fit, nihil in eo est, quod eum possit ab ingressu beatitudinis retardare. Et hac ratione, dicitur Baptismus aperire ianuam regni, vt statim explicabimus circa art. 7.

Dico quarto, Baptismus per se non tollit peccata, quæ subsequuntur post Baptismum ipsum receptum. Conclusio est de fide, definita in Concil. Trid. sess. 7. can. 10. de Baptismo, & colligitur etiam ex sessio. 14. can. 1. & 2. vbi ex hoc fundamento docet, necessarium esse aliud sacramentum præter Baptismum, quo lapsis post Baptismum, beneficium mortis Christi applicetur. Et ideo sancti Patres, Pœnitentiam vocarunt secundam tabulam post naufragium: vt idem Conciliũ notauit, sess. 6. c. 14. De qua re fusius est in seq. tom. dicendum, in quo de poenitentia sacramento, eiusq; necessitate disputabimus. Inde enim sumendum est huius veritatis fundamentum: quia si memoria Baptismi præteriti sufficeret ad tollenda peccata post baptismum commissa, propter hunc effectum non esset aliud Sacramentum necessarium. Deinde, si illud esset sufficiens remedium omnium peccatorum, non solum eadem facilitate, qua peccata antecedentia Baptismum, verum etiam quodammodo maiori tollerentur: quia facilius est recordari Baptismi suscepti, quam de nouo illud suscipere: consequens autem est contra Paulum ad Hebr. 6. vt in præcedenti assercione dicebamus, & contra communem Patrum traditionem: qui hac ratione vocant Pœnitentiam post Baptismum necessariam, laboriosum Baptismum.

Præterea contrarius error hæreticorum procedit ex alijs falsis & erroneis principijs: scilicet, quod sacramenta non aliter deseruiant ad remissionem peccati, quam excitando fidem, & quod peccata sola fide, & fide ac particulari fiducia tollantur, firmiter credendo, sibi non imputari propter Christum, seu propter Baptismum susceptum: quæ sunt falsa & hæretica dogmata, vt partim in superibus tractando de sacramentis in genere dictum est: partim in prædicto tractatu de Pœnitentia demonstrabimus.

Ad fundamentum ergo secundi erroris de concupiscentia, quæ manet in renatis, satis dictum est in Commentario, artic. 3. illam non esse vere ac proprie peccatum: atq; adeo ob eam causam negari non posse, quin per Baptismum omnia peccata remittantur. Cum ergo dicunt hæretici, peccata non tolli radicitus per Baptismum, si tantum hoc dicerent, quia non tollitur fomes peccatorum, eos tantum admonere oporteret, vt sensum tenerent: & linguam corrigerent: si enim Paulus dicit. Radix malorum omnium est cupiditas, etiam nos dicere possumus fomitem, & concupiscentiam effrænem esse radicem & omnium peccatorum: quatenus ergo Baptismus non auferat hanc radicem, dici potest non tollere radicitus peccata, quia non tollit radicem illorum: & hoc ad summum probat hæreticorum fundamentum. Tamen non est hic illorum sensus, neque illorum verborum secundum proprietatem, & rigorem, sed quod de facto non tollitur per Baptismum, quidquid habet rationem culpæ & peccati, & hic sensus est hæreticus: & ad illum confirmandum nihil omnino valet prædictum fundamentum, vt ostensum est.

Franc. Suarez Tom. 3.

Alia cong.

Corol.

4. Conclus.

Con. Trid.

Heb. 6.

Ad primã errorem supra adductum, respondetur.

Ad fundamentum secundi erroris respondetur.

Ad funda-
mentum
tertij erro-
ru respon-
detur.

Ad fundamentum terrij erroris iam dictum est, esse hæreticum illud dogma, quod sacramenta solû concurrant ad remissionem peccatorum excitando fidẽ. Testimonia vero Scripturæ ibi citata solum probant, Baptismum, cum confertur, perfecte mundare hominem, & constituere illum in statu salutis, ita vt, si non ponat impedimentum, in fallibiliter æternam salutem consequatur ratione Baptismi suscepti: si vero impedimentum ponat, non est necesse, vt per Baptismum auferatur, neq; hoc dicitur in citatis locis: sed satis est, quod per Baptismum constituatur in eo status in quo sit capax alterius remedij, quod institutum est ad huiusmodi impedimenta seu peccata tollenda. Et hic est sine dubio sensus Augustini in loco ibi citato: cum enim dixisset: Per Baptismum semel datû fieri, vt non solum antea, verum etiam postea quorumlibet peccatorum venia fidelibus impetretur: subdit: Quid enim prodesset, vel ante Baptismum Pœnitentia, nisi Baptismus sequeretur, vel postea, nisi præcederet? Quæ quidem sententia verissima est. Est autem conuenienter exponenda, quod August. facere prætermisit: quia tunc res satis clara videbatur, & contrarius error nondum fuerat exortus. Itaq; aliter Pœnitentia respicit futurum Baptismum, vt peccata deleat ante Baptismum commissa: aliter vero iam susceptum, vt tollat ea, quæ postea commissa sunt, nam respectu antecedentium peccatorum respicit Baptismum, vt vnicuius remedium, quo tollenda sunt, & in cuius voto interdum per pœnitentiam tolluntur: respectu vero subsequen-
tium peccatorum, respicit Baptismum, seu potius supponit illum, vt constituentem subiectum capax illius remedij, quo talia peccata tollenda sunt. Nam per Baptismum imprimatur character, quo fit homo capax aliorum Sacramentorum, & habet ius ad alia remedia, quæ aduersus peccata instituta sunt.

SECTIO II.

Vtrum Baptismus conferat gratiam & supernaturalia dona hominibus, vel alios effectus in eis habeat.

Hæc sectio est facilima, suppositis, quæ diximus, solumq; ad doctrinæ complementum proponitur, & ideo est breuissime expedienda.

1. Propos.

Dico ergo primo, Baptismus confert baptizatis gratiam, & dona infusa, si suscipiens non ponat obicem. Conclusio sub his terminis est certa de fide. Nam licet olim fuerit dubitatum, an gratia & virtutes infusæ sint qualitates & habitus inhærentes nobis, & ab Innocentio III. in cap. Maiores. de Baptismo, & à Clemente V. cum Concil. Viennens. in Clement. 1. de sum. Trinit. & fide Catholica: hoc non fuerit de fide definitum: sed solum probabilis existimatum: iam tamen de fide certum est, Baptismum nobis conferre hunc effectum: præsertim, si nos abstrahamus à nominibus qualitatibus, & habitibus, & loquamur de iustitia inhærente: & de gratia, & donis, seu de fide, spe, & charitate: sic enim de fide est, Sacramenta nouæ legis, gratiam conferre non ponentibus obicem, semper & omnibus ex opere operato: vt supra late dictum est: & definiunt Conc. Florenti. sub Eugenio IV. & Trident. sess. 7. can. 6. 7. & 8. de sacrament. in genere. Sed Baptismus est Sacramentum nouæ legis: ergo. Deinde Concil. Trident. sess. 6. cap. 7. definit, iustificationem fieri per voluntariam susceptionem gratiæ & donorum, scilicet charitatis, quæ in cordibus eorum diffunditur, qui iustificantur, atque ipsi inhæret, simul cum fide, & spe. Nam hæc omnia. Simul infusa accipit homo, qui iustificatur, cum remissione peccatorum. Et ibidem definit, causam instrumentalem huius iustificationis esse Baptismum: ergo definit, Baptismum conferre gratiam, dona, & iustitiam inhærentem nobis. Deniq; definit, iustificationem non tantum esse remissionem peccatorum, sed etiam internam hominis renouationem, & sanctificationem hominis

Con. Flor.
Con. Tri.

per gratiam: & totum hoc ait conferri per Baptismum: ergo vtrumque est de fide certum.

Huius autem doctrinæ fundamentum præcipue pendet ex doctrina de iustificatione, vbi ex professo probandum est, peccatum auferri per infusionem gratiæ, & donorum. Nunc sufficiat attingere pauca testimonia Scripturæ & Sanctorum, in quibus de Baptismo in speciali sermo est. Propter hanc enim causam ait Paulus ad Ro. 6. Per Baptismum ita nos mori peccato, vt viuamus Deo: & complantatos Christo, non solum fieri similes morti eius, sed etiam resurrecti. Quod etiam repetit ad Colossen. 2. ergo per Baptismum non solum moritur peccatum in nobis, sed etiam anima per gratiam viuificatur. Vnde ad Ephel. 5. Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea, vt illam sanctificaret, mundas eam lauacro aquæ, vt sit sancta & immaculata. Vtrumque ergo efficitur per Baptismum. Et ideo Christus Ioan. 3. agens de nauitate spiritali Baptismi. Quod natum, inquit, est ex carne caro est, & quod natum est ex Spiritu, Spiritus est: ac si diceret: per hanc regenerationem, non accipere hominem corporalem & humanam vitam, sed spirituale per interna & spiritalia dona. Vnde Cyrill. ibi lib. 2. c. 43. Natum, inquit, ex Spiritu, spiritum hominis dicimus, quoniam per ipsum ad Deum reformati, ac proprio eius caractere insigniti, ad suam (vt ita dicam) qualitatem animi transformamur. Atque hoc pacto, inquit, illud etiam Pauli intelligi potest: Filiioli, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis. Sic enim per gratiã dicimur Christum induere, ad Gal. 4. Quod etiam declarans Basil. Homil. de Baptismo in 2. par. illius versus finem, inquit. Quemadmodum, quod secundum carnem natum est ex aliquo, tale est, quale id, ex quo natum est: ita & nos ex spiritu natos spiritum fieri: spiritum dico, non secundum immensam illam & humano sensu incomprehensibilem Spiritus sancti gloriam, sed secundum eam, quæ in diuisione charismatum Dei conspicitur. Atq; ibidem explicat hunc effectum exemplo ferri, quod igni immeritur, non solum purificatur, sed etiam in seipso illustrius & splendidius fit: ita enim anima per Baptismum non solum peccatorum maculis purgatur, sed etiam iustificationis gratia decoratur atque perficitur. Quam doctrinam in tota illa homiliale profequitur, & eadem reperitur apud omnes Patres de Baptismo scribentes. Dionys. de Ecclesiast. Hier. cap. 22. Tertull. lib. de Baptif. Damas. lib. 4. de fide, c. 10. Chrys. optime Homil. 24. in Ioan. & Hom. ad neophyt. cuius verba tractat optime August. lib. 1. contralulian. ante medium, qui etiam legi potest in Enchyr. c. 57. lib. 1. de Nup. c. 12. & lib. 2. de peccato. merit. c. 9. & 27. & Episto. 57. ferretora q. 2. & Cyprian. epist. 63. Prosper. de Vocat. gent. lib. 1. c. 5. circa finem: ac denique etiam Basil. lib. de Spiritu sancto, cap. 14. & 15. & alij scilicet. præced. in 2. & 3. conclu. citati.

Ratio autem huius veritatis ex eisdem principijs & testimonijs sumenda est: nam Baptismus institutus est ad remittendum originale peccatum, & actuale, si cum illo coniunctum sit. Sed peccatum originale, & mortale non remittitur sine infusione gratiæ, & iustitiæ inhærentis homini. Ergo Baptismus infundit gratiam, & iustitiam & virtutes omnes, quæ gratiam comitantur. Et confirmatur, nã Baptismus facit hominem membrum Christi, & hæredem vitæ æternæ. Sed hoc fit in nobis per gratiã, & charitatẽ infusam in cordibus nostris: ergo hæc omnia dona cõfert Baptismus.

Sed quares, an hæc assertio sit æque certa in omnibus baptizatis, tam in infantibus quam adultis. In hoc duo extrema vitanda sunt: vnum fuit antiquum, quod Baptismus tribuat hæc dona adultis, non vero infantibus, vt attingit D. Thomas, hic art. 6. quia infantes non videntur esse capaces harum virtutum, cum nec possint earum actus exercere, neque earum infusioni consentire: cum tamen Concilium Tridentinum